

הסתברות וסטטיסטיקה / פתרון תרגיל 12

שלומי

שאלה 1

המשתנה Y מקבל רק ערכים אי שליליים. כל קטע שמכיל רק נקודות אי שליליות מתקבל על-ידי המשתנה Y בהסתברות ששווה לפעמיים ההסתברות שהמשתנה X מקבל את אותו הקטע. אפשר להסביר את הטענה בדרכים שונות המתבססות על שימוש בטבלת ההתפלגות המצטברת של משתנה נורמלי. מתקיים למשל

$$\begin{aligned} E(Y) &\geq P(0 \leq Y < 0.6) \cdot 0 + P(0.6 \leq Y < 2) \cdot 0.6 + P(Y \geq 2) \cdot 2 = \\ &= 2P(0.6 \leq X < 2) \cdot 0.6 + 2P(X \geq 2) \cdot 2 = \\ &= 2 \cdot 0.6 [P(X \geq 0.6) - P(X \geq 2)] + 2 \cdot 2P(X \geq 2) = \\ &= 1.2[(1 - \phi(0.6)) - (1 - \phi(2))] + 4[1 - \phi(2)] = 1.2[\phi(2) - \phi(0.6)] + 4[1 - \phi(2)] = \\ &= 1.2[0.9772 - 0.7257] + 4[1 - 0.9772] \end{aligned}$$

מכיון שהמשתנה Y מקבל כל קטע של מספרים חיוביים בהסתברות כפולה מזו שהמשתנה X מקבל את אותו קטע, אז הצפיפות של Y כפולה מזו של X בכל נקודה חיובית.

$$f_Y(y) = 2f_X(y) = \frac{2}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{y^2}{2}} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} e^{-\frac{y^2}{2}} \quad : y \geq 0$$
 מתקיים עבור כל $y \geq 0$

$$E(Y) = \int_0^{\infty} f_Y(y) y dy = \int_0^{\infty} \sqrt{\frac{2}{\pi}} e^{-\frac{y^2}{2}} y dy = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} e^{-\frac{y^2}{2}} y dy$$

נציב $t = \frac{y^2}{2}$. מתקיים $dt = y dy$. נקבל ש $E(Y) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} e^{-t} dt$. האינטגרל הוא אינטגרל של פונקצית

$$E(Y) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \exp(1)$$
 על כל התחום וכזוה הוא שווה ל 1. לכן מתקיים $E(Y) = \sqrt{\frac{2}{\pi}}$.

שאלה 2

נראה שהחוק החלש חל על הסדרה בכל מקרה וגם אם המשתנים הם תלויים. עבור כל $i \geq 1$ מתקיים $E(Y_i) = 0$.

מתקיים בכל מקרה ש $\sum_{i=1}^{\infty} \frac{1}{2^i} = 1$. עבור כל n סופי מתקיים תמיד $\left| \sum_{i=1}^n Y_i \right| \leq 1$.
לכן מתקיים בהסתברות 1: $\frac{\left| \sum_{i=1}^n Y_i \right|}{n} \leq \frac{1}{n}$. עבור כל $\delta > 0$ נתון יתקיים

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P\left(\left|\sum_{i=1}^n \frac{Y_i}{n} - \sum_{i=1}^n \frac{E(Y_i)}{n}\right| > \delta\right) = 0.$$

לכן החוק החלש חל על הסדרה.

שאלה 3

נראה שהסדרה $\{Y_i\}_{i=1}^{\infty}$ היא סדרת משתנים ב"ת שווי התפלגות ובעלי שונות סופית. מכאן ינבע שעל הסדרה חלים החוק החלש ומשפט הגבול המרכזי.
האי תלות נובעת מהאי תלות שיש בסדרה $\{X_i\}_{i=1}^{\infty}$ (הערכים שמקבלים משתנים מסוימים, לא משפיעים על הערכים שמקבלים אחרים).
מכיון שהמשתנים בסדרה $\{X_i\}_{i=1}^{\infty}$ הם שווי התפלגות אז המשתנים $\{Y_i\}_{i=1}^{\infty}$ הם שווי התפלגות – חלה על כל אחד מהם אותה חוקיות.
מכיון שהם שווי התפלגות אז לכולם יש את אותה שונות.
מתקיים $V(Y_1) = E(Y_1^2) - E^2(Y_1) \leq E(Y_1^2) \leq E(X_1^2)$ היא סופית, אז $E(X_1^2) < \infty$ ולכן $V(Y_1) < \infty$.